

Stupeň utajení ZRUŠEN dle § 22, odst. 4, zák. č. 412/2005 Sb., dne
12.5.2006

A-001658/17-76

4. března 1976

ODBOR 17

~~PŘÍSNĚ TAJNĚ!~~

Výtisk č. 44

SOUHRNNÁ INFORMACE ROZVĚDKY

Rozbor nepřátelské činnosti Československého poradního
sboru v západní Evropě za období od říjnového tzv. III.
generálního zasedání této emigrantské organizace v r. 1975

gregok

Za správnost:

pplk. J. ZAJÍC, v. r.

Počet listů: 18

Souhrnná informace rozvědky č. 6

Rozbor nepřátelské činnosti Československého poradního sboru v západní Evropě za období od říjnového tzv. III. generálního zasedání této emigrantské organizace v r. 1975

Zpráva přináší informace o činnosti a vnitřní situaci v Poradním sboru a jeho vztazích k některým hlavním seskupením čs. emigrace a organizacím emigrace z jiných ZSS.

Do zprávy jsou i zahrnuty první reakce Poradního sboru na návrat kpt. P. MINARIKA do Československa.

1. Přípravy vedení Poradního sboru na III. generální shromáždění

Emigranti (zejména národní socialisté, kteří tvoří podstatnou část členů Poradního sboru) přikládají výročním tzv. generálním zasedáním velký význam. Na tomto foru dochází totiž k hodnocení dosavadní antikomunistické činnosti seskupení a ke koncipování, či upřesnění forem a projevů jeho aktivity pro další období. Proto vedení Poradního sboru (PS) věnuje značnou pozornost i jeho přípravě.

Programem generálního shromáždění se předsednictvo a sekretariát Poradního sboru (PS) zabývaly 6. 9. 1975 na zasedání v Kostnici. Nejdříve byly zhodnoceny dosavadní provokační akce uskutečněné v létě m. r. v Mnichově, Zürichu a ve Vídni v souvislosti se sedmým výročím internacionální pomoci vojsk VS ČSSR. Byly označeny za "hodnotné" a za přínos pro celkovou činnost emigrace. Obdobným způsobem byly vyzdviženy protestní memoranda, antisovětské články pro tisk, veřejná prohlášení a dopisy, které PS předával a zasílal politickým a vládním činitelům na Západě a reakčním sdělovacím prostředkům. "Kladně" byla oceňována i akční spolupráce mezi PS a seskupeními

maďarské a polské emigrace, která zejména směřovala k organizování společných akcí proti průběhu závěrečné fáze KBSE v Helsinkách.

Na schůzce vedení PS v Kostnici byl projednán dosavadní vývoj vztahů mezi PS a Radou Svobodného Československa (RSČ), které byly výrazným způsobem poznamenány snahou předsednictva RSČ opětně hrát úlohu hlavní střešové organizace emigrace a získat kontrolu a vliv na aktivitu PS. Vedení PS konstatovalo, že více než jeden rok trvající jednání mezi PS a RSČ pro řadu rozdílných postojů nevedlo k reálnějším výsledkům. Rozhodlo nadále setrvávat na stanovisku, že PS je nezávislé seskupení, které bude vždy jednat s RSČ jako rovný s rovným, a že členové PS, a také národní socialisté, se nemají vyhýbat kontaktům a práci pro RSČ, protože není v zájmu emigrace, aby se jejich řady ještě více rozdrobovaly; mohou v RSČ přijímat i funkce, ale musí zde jednat jen za svou vlastní osobu a nevystupovat jako zástupci Poradního sboru.

Vedení PS opětovně odmítlo označení RSČ za vrcholový orgán čs. emigrace. Shodlo se na tom, že RSČ musí znovu na základě konkrétní práce a výsledků dokázat oprávněnost svého proklamevaného poslání.

Celá záležitost kolem RSČ byla ukončena usnesením, že vedení PS bude výše uvedené stanovisko tlumočit i na III. valném shromáždění ve Frankfurtu s tím, že bude zároveň vysloveno uznání Čs. národní radě v Americe, Čs. národnímu sdružení v Kanadě a Čs. sdružení v Austrálii za aktivní činnost, která, jak vedení PS záměrně podtrhlo, v mnoha ohledech výrazným způsobem převyšuje současnou činnost RSČ.

Dalším problémem bylo řešení vztahů PS s antikomunistickou tzv. Svobodnou společností pro podporu přátelství s národy Československa, která má od svého ustanovení dne 20. 12. 1973 sídlo v Mnichově a byla založena z iniciativy čs. emigrantů (jako např. L. PACHMANa, J. PEJSKARa, B. UTITZE, R. STROBINGERa) a členů západoněmeckého spolkového sněmu a sudetoněmeckých landsmanschaftů (dr. W. BECHER, dr. F. WITTMAN) atd; do zakládání této organizace se zapojili též představitelé CDU/CSU a politologických ústavů v NSR v čele s Hans SEIDEL STIFTUNG.

Německá a česká sekce "Svobodné společnosti", spolu s ustavenými zemskými odbočkami v NSR, mají za úkol zajišťovat politickou a akční spolupráci čs. emigrace se západoněmeckými politickými a ideodiversními centry a sudetoněmeckými landsmanschafty s cílem negativně ovlivňovat vývoj relací NSR - ČSSR a organizovat nepřátelské a nátlakové akce proti naší republice a ostatním ZSS.

Hlavním důvodem proč se vedení PS zabývalo otázkou další spolupráce s uvedenou společností byl fakt, že ve Svobodné společnosti se od roku 1974 stále více prosazuje vliv a ostře vyhraněné názory W. BECHERA a nejreakčnějších západoněmeckých politických míst. Na tuto linii přešel L. PACHMAN jako vedoucí české sekce. Tato skutečnost se stala objektem kritiky řady seskupení čs. emigrace a jednotlivců, kteří poukazovali na "neodpovídající a extrémní činnost L. PACHMANa" (hlavním mluvčím emigrantů v tomto ohledu zde byl např. sociální demokrat J. JONÁŠ z Vídně) a na možnou kompromitaci čs. emigrace i v očích veřejnosti v ČSSR v důsledku vyhraněné podpory krajní pravici v NSR a sudetoněmeckým landsmanschaftům.

Rozpory ohledně spolupráce PS se "Svobodnou společností" a účasti některých členů PS na její činnosti se objevily již během roku 1974/75 i v samotném vedení PS. Např. Ed. ŘÍHAK, I. ŠAFAR a J. JONAS nesouhlasili s postupem generálního tajemníka PS J. PEJSKARA a předsedy PS ing. HOLMANA, kteří se na činnost společnosti jako celku dívali zpočátku značně pozitivně a kalkulovali s jejím využitím pro zvýšení významu PS.

Tyto rozpory se promítly také do jednání vedení PS v Kostnici. Teprve po dlouhých debatách bylo přijato usnesení, že ing. HOLMAN přestane okamžitě docházet do předsednictva Svobodné společnosti a že na svou funkci zde bude rezignovat ihned, jakmile se Poradnímu sboru podaří dostat se na listinu tzv. registrovaných spolků v NSR. Členové vedení PS se dohodli, že o těchto otázkách již nebudou diskutovat a že vztahy PS ke Svobodné společnosti nebudou na plánovaném III. generálním zasedání projednávány. Zároveň byl vyjádřen názor, že by bylo vhodné, aby z představenstva Svobodné společnosti odešli členové sudetoněmeckých landmanschaftů a do vedení se dostali bývalí říšští občané a představitelé velkých politických stran jako je CDU/CSU, SPD nebo FDP.

V rámci příprav generálního zasedání PS ve Frankfurtu byla projednávána i žádost tajemníka Svobodné společnosti dr. J. BRADY o přijetí do PS. Negativně se o něm vyslovil zejména J. PEJSKAR (do léta 1975 pracoval ve Svobodné společnosti, kde se často scházel s BRADOU), který hlavně poukazoval na to, že BRADA vždy propagoval zájmy sudetských Němců. Bylo proto dohodnuto, že žádost BRADY bude na generálním shromáždění přednesena, ale že sekretariát PS doporučí, aby otázka konečného přijetí byla vzhledem k některým nejasnostem odložena na pozdější dobu. Proti BRADovi vystoupil ostře i J. JONAS, který přítomným sdělil, že obdržel důvěrnou informaci o tom, že právě BRADA spolupracuje se západoněmeckou zpravodajskou službou, která ho pověřila, aby pro ni získával informace o PS.

II. Průběh generálního shromáždění Poradního sboru ve dnech
8. - 9. 11. 1975

Akce, která se konala ve frankfurtském "Haus Liebfrauen", se zúčastnilo kolem 50 členů PS a hostů z NSR, Rakouska, Švýcarska, Francie, Velké Británie, Holandska a Švédska.

Hlavní část jednání zahájil předseda PS ing. J. HOLMAN. Zaměřil se na hodnocení poslání a úkolů Poradního sboru. Zdůraznil, že PS vznikl v době, kdy v západní Evropě nevyvíjela aktivnější činnost žádná organizace čs. emigrantů, která by "sdružovala" pounorovou a posrpnovou emigraci včetně krajanů. Sbor podle HOLMANA nezahrnuje organizace, nýbrž jen jejich pracovníky. Prostřednictvím těchto osob se snaží koordinovat, zajišťovat a naponáhat aktivitu československé emigrace. Jeho úkolem je také zajistit uplatnění čs. emigrace na mezinárodním fóru a to vznášením požadavků, které mají směřovat k "obnově svobody a nezávislosti Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusínů".

HOLMAN podtrhoval, že členská základna Poradního sboru se rekrutuje zejména z některých příslušníků Menšinové rady české a slovenské větve v Rakousku, Svazu čs. spolků ve Švýcarsku, Českého ústředního svazu v NSR, Svazu čs. křesťanských pracujících a Sdružení bývalých politických vězňů ve Švýcarsku, funkcionářů katolických spolků a Společnosti pro vědu a umění. Zastoupení jsou i jednotlivci ze zbytků nardenského hnutí, organizací Sokola, emigrantů z Pen - Clubu a další emigranti, zejména národní socialisté, kteří pracují v západních sdělovacích prostředcích včetně RSE.

Po této úvodní části přešel ing. HOLMAN k hodnocení závěrečného dokumentu KBSE. Zdůraznil, že nejdůležitějším úkolem emigrace je kontrolovat, jak jsou usnesení z Helsinek plněna socialistickými státy. Emigrace se má v tomto ohledu zaměřit na získávání velkého množství materiálů o vnitřní situaci v ZSSR a snažit se je použít pro nátlakové akce v souvislosti s plánovaným jednáním v r. 1977 v Bělehradě.

S návrhem obdobného "akčního programu" Poradního sboru vystoupil ve svém projevu generální tajemník PS J. PEJSKAR. Opětně vyzdvihl nutnost kontroly především oblasti otázek týkajících se třetího koše, zejména pak otázky spojování rodin, povolování sňatků čs. občanů s cizinci, rozšíření turistiky, soukromých návštěv, výměny informací atd. Poznatky o porušování těchto bodů ze strany vládních a politických orgánů v ČSSR mají emigranti dle PEJSKARA zasílat do sekretariátu PS v Mnichově, kde budou prověřovány. Po další kompletizaci mají být předávány americkému státnímu departmentu, představitelům bonnské vlády a všem dalším orgánům, včetně západních sdělovacích prostředků, které o ně projeví zájem. O těchto pasážích jednání generálního shromáždění PS ostatně hovořil P. MINAŘIK na tiskových konferencích.

Když J. PEJSKAR mluvil o získávání informací z ČSSR označil také, že má k dispozici zprávy o tom, že v okolí Plzně a na dalších místech se měly např. vytvořit "kluby občanů", kteří nedostali povolení k výjezdu na Západ nebo do Jugoslávie. Řekl, že navíc mají v Československu probíhat interní diskuse o tom, jak dále postupovat, aby "závěrečný dokument byl dodržován čs. úřady". Demagogicky podtrhl, že čs. občané spoléhají na politickou aktivitu emigrace a vidí v ní svou velkou oporu. Vyzval proto k zintenzivnění činnosti PS.

V další části svého projevu J. PEJSKAR zrekapituloval nejdůležitější antikomunistické akce, které PS v r. 1975 uskutečnil proti jednání KBSE v Helsinkách. Zvláště vyzdvihl některá štvavá prohlášení J. JOSTENA a jeho kanceláře FCI (psaní dopisů a výzev pro britské sdělovací prostředky a na negativní ovlivnění britských vládních a politických míst proti SSSR a ČSSR). Zmínil se také o antičeskoslovenských dopisech, které PS zaslal v polovině minulého roku americkému senátoru JACKSONovi, prezidentu FORDovi a britskému ministerstvu zahraničních věcí, SACHAROVovi atd. Jejich úkolem bylo cílevědomě bagatelizovat a snižovat pozitivní dopad oslav 30. výročí vítězství SSSR nad fašistickým Německem, osvobození Československa a nakonec i mírovou ofensivu socialistického tábora.

Za nejúspěšnější akci vůbec označil PEJSKAR vydání 20 000 letáků, které byly rozšířovány v dubnu 1975 na "protest" proti výsledkům Jaltské konference z r. 1945. Na stejnou úroveň kladl štvavé prohlášení proti KBSE v Helsinkách z léta 1975, na kterém se podíleli také představitelé emigrace z jiných ZSS.

Dále PEJSKAR hovořil o podílu PS na organizování veřejných protestních shromáždění k 21. 8. a dalších provokací, které se uskutečnily v Mnichově, Zürichu a Vídni. Zmínil se také o tzv. publikační činnosti PS. Podtrhl "význam" vydávaných informačních oběžníků (kde vedle zpráv o činnosti PS jsou uveřejňovány informace o chytaných provokačních akcích a způsobu jejich provedení) a tiskových zpráv předávaných západním redakcím, emigrantským časopisům a zasílaných na adresy západních politiků.

Pokud jde o přímý osobní dotyk na představitele politického a společenského života v kapitalistických státech PEJSKAR zdůraznil, že nejlepší možnosti (mimo okruh RSE) má představitel tzv. Shromáždění porobených evropských národů v Paříži Ed. ŘEHAK, dr. VACLAVIK z Londýna a dr. VELINSKÝ z Oxfordu.

Podrobnější zprávu o konání "Mezinárodní exilové konference" ve Štrasburku, kde delegace čs. emigrace a PS byla nejpočetnější, podal vedoucí zahraničně-politické komise PS dr. Ivo ŠAFAR. Zaměřil se zejména na výklad těchto pasáží jednání, které byly cílovány proti pozitivním výsledkům KBSE a na usnesení "konference", doporučující emigraci ze ZSS organizovat nadále nátlakové akce proti vnitřní i zahraniční politice socialistických zemí s cílem obviňovat ZSS z neplnění Závěrečného aktu KBSE. Vysvětlil i další část usnesení, jež vyzývá k vytvoření společného koordinačního a studijního střediska emigrantů, jehož hlavním úkolem má být podle interpretace ŠAFAR zajišťování společných akcí a jejich časové i obsahové návaznosti na ideodiversní činnost Západu a jednotlivé nepřátelské kampaně. Oznámil, že do Mnichova má přijet představitel rumunské emigrace M. CORNE, který hodlá s vedením PS projednat konkrétní opatření na realizaci propocnovaného společného centra emigrace ze ZSS.

Po ing. ŠAFARovi promluvil opět předseda PS ing. HOLMAN k otázce komplikovaných vztahů mezi PS a RSČ. Oznámil, že pracovník RSE K. BENA byl pověřen sepsáním dopisu, který by v ucelené formě shrnul dosavadní vývoj jednání (osobní i písemný styk) mezi oběma organizacemi. Vyjádřil také stanovisko vedení PS k celé záležitosti v souladu s posledním stanoviskem PS, které bylo přijato na jednání sekretariátu a předsednictva Poradního sboru v září 1975 v Kostnici.

V diskusi po projevu HOLMANA se objevila určitá nejed-
nostnost názorů členů PS, která zřejmě vyplynula z obavy,
že rázné odmítnutí RSČ a její činnosti by mohlo vést k roz-
šíření rozporů uvnitř čs. emigrace. Na zřetel byla ještě
brána i skutečnost, že rozpory by mohly do určité míry pos-
tihnout obnovované vedení emigrantské národné socialistické
strany, která se svým způsobem podílí i na celkové činnosti
RSČ. Proto bylo na konec tohoto bodu jednání schváleno, aby
vedoucí představitelé PS (tj. místopředseda dr. LENCZENYI,
J. PEJSKAR, ing. L. HUSAK - člen revizní komise) přijali
nabídku RSČ a pracovali v předsednictvu Rady s tím, že zde
zastupují jen své vlastní osoby a nikoliv PS.

Hlasování o tom však i přes uvedené formulace nebylo
jednoznačné. Rada emigrantů prohlásila, že jsou i proti takto
modifikované spolupráci s RSČ do té doby, dokud z vedení RSČ
neodejdou sociální demokraté, zejména dr. R. LUŽA a dr. J.
BORAK. Tyto názory emigrantů pramenily z přesvědčení, že so-
ciální demokraté se snaží kompenzovat roztržštěnost vlastních
řad a z toho pramenící malou akceschopnost ovládnutím RSČ.

Další část jednání III. generálního zasedání PS byla
věnována informacím K. BENY a J. PEJSKARA o memorandu PS k
vnitropolitické situaci v ČSSR, které z pověření Poradního
sboru předal v listopadu 1975 prof. JANOUC a dr. ANTONČIK
na zasedání tzv. SACHAROVA výboru v Kodani. Prohlásili, že
tento "materiál o porušování lidských práv" byl zařazen mezi
přijaté dokumenty výboru. Ke "kladnému ocenění práce a význa-
mu" akce v Kodani J. PEJSKAR dodal, že v r. 1976 se má konat
obdobný podnik v Oslu a že tato akce nemusí být zaměřena pouze
(nebo vůbec ne) na SSSR, ale možná především na "odsouzení"
situace v jiných ZSS včetně Československa.

Na závěr jednání PS byli zvoleni noví funkcionáři na období dvou let. Předsedou byl opět zvolen ing. J. HOLMAN, místopředsedou zůstává prof. L. LINCZENYI z Mnichova (bývalý poslanec Slov. demokratické strany). Členy české sekce sekretariátu jsou J. PEJSKAR, I. PITTNER z Winterthuru a dr. I. ŠAFAR z Vídně. Ve slovenské sekci mají pracovat M. SRNEC, prof. MANNHEIM a J. DOLÍNSKÝ z Mnichova. Za tzv. Podkarpatskou Rus se stal funkcionářem sekretariátu O. TELICHOVIC ze Stockholmu.

Ve funkci předsedy komise pro mezinárodní vztahy má působit redaktor RSE K. BENA, kulturní komise O. KRAUSE ze Švýcarska. Odbočku PS ve Velké Británii povede dr. VACLAVÍK. Revizory účtů byli zvoleni ing. HUSÁK a ing. BRADA.

Na zasedání došlo i k přijetí dalších emigrantů za členy PS. Mezi nimi je např. redaktorka RSE O. KOPECKA, malíř KRISTOPORI, redaktor obnoveného časopisu "Okno dokořán" J. STANĚK z Holandska atd. Jednomyslně byl také přijat pensionovaný bývalý ředitel české sekce RSE v Mnichově dr. J. PECHAČEK, což bezpochyby spolu se vstupem dalších pracovníků RSE do PS směřovalo k zesílení již tak silného vlivu a řídicí role Svobodné Evropy v PS, který je využíván pro plnění různých ideodiversních a zpravodajských úkolů.

K osobě a předpokládané úloze PECHAČEK v PS je možno dodat, že v kruzích čs. emigrace na podzim 1975 se šířily informace o tom, že se rozhodl přijmout funkci generálního tajemníka v již zmíněné "Svobodné společnosti pro podporu přátelství s národy Československa" v případě, že z ní oleje dr. J. BRADA. PECHAČEK se sám vyslovuje proti spolupráci s W. BECHERem a německým předsedou Společnosti prof. R. GEPPER-THOM, kteří však podle některých informací mají na pokyn vedení sudetoněmeckého Landmanschaftu na své funkce rezignovat.

R. GEPPERTH údajně má ze Svobodné společnosti a Hans SEIDEL STIFTUNG přejít do Vojenské akademie v Erdingu.

V závěrečném slově znovuzvolený předseda ing. HOLMAN prezentoval "bojový" názor, že je zapotřebí vytvořit na Západě tzv. třetí zahraniční odboj. Okolem PS je postavit se mu do čela, což má být, jak řekl, i přáním "domova". Oznámil, že v předvečer generálního zasedání se konala tisková konference, na které byli přítomni zástupci Frankfurter Rundschau a Frankfurter Presse, kterým byly předány materiály pro zveřejnění. Současně byly tyto "podklady" zaslány vysílačkám RSE, Deutsche Welle a Deutschland Funk.

Akce ve Frankfurtu byla ukončena přijetím antisovětské a protičeskoslovenské rezoluce. V ní je Československo vydáváno za "okupovanou zemi", kde se situace celkově zhoršuje, dochází k soustavnému porušování lidských práv, nelze mluvit o volném pohybu osob, ideí a informací.

V další části rezoluce je zahrnuta výzva k západní veřejnosti a i vládám, které jsou zastoupeny na vídeňských jednáních o snížení vojenských sil a výzbroje ve střední Evropě se žádostí, aby v zájmu evropské bezpečnosti a spolupráce trvaly na odchodu sovětských vojsk z ČSSR. Dále se upozorňuje, že PS bude věnovat intenzivní pozornost plnění Závěrečného aktu KBSE socialistickými státy a bude bojovat proti tomu, aby vlády ZSS byly Západem uznávány za reprezentativní. Rezoluce končí konstatováním, "že nelze dopustiti, aby uvolňování napětí a mírové soužití byly ZSS chápány jako forma třídního boje, která navíc umožňuje utlačovat vlastní občany."

III. Činnost Poradního sboru po zasedání ve Frankfurtu

V lednu 1976 se vedení PS v rámci plnění usnesení z III. generálního zasedání zaměřilo na získání dalších dotyků na politické představitele Západu, zejména v Rakousku. Vedoucí reakčního časopisu "Demokracie v exilu" KUSÝ byl např. pověřen, aby požádal vedení Menšinové rady ve Vídni o zajištění styku s vedoucími činiteli Rakouské lidové strany (ÖVP). KUSÝ svou žádost Menšinové radě zdůvodňoval tvrzením, že chce v "Demokracii" veřejnit názory rakouských politiků na československou emigraci a možnosti vzájemné spolupráce.

Členové výboru Menšinové rady se však postavili proti KUSEHO označili za revanšistu a spolupracovníka sudetských Němců. Dali najevo, že za KUSÝm vlastně stojí PS, který hodlá postupně stáhnout na svou stranu Menšinovou radu jako celek a nakonec ji také finančně využívat. J. KUSÝ, který je také předsedou tzv. Čs. křesťanské demokracie v exilu se tímto neúspěchem nedal odradit a ve dnech 25. - 29. 2. s pomocí katolického "Orla" provedl několik přednášek na téma "Únor 1948". V rámci těchto akcí se opět pokusil o navázání kontaktů s oficiálními představiteli SPO ve Vídni. Těmito místy byl však opět odmítnut.

Situaci v československé emigraci se zabývali na lednovém zasedání i členové sekretariátu PS ze Švýcarska. Konstatovali, že podmínky pro práci emigrantských organizací se stále zhoršují. Poukazovali zejména, že řada emigrantů zanechává aktivní činnosti v důsledku růstu nezaměstnanosti a nakonec i obav utečenců, že si politickým exponováním proti Československu mohou uzavřít možnost cest a návštěv do ČSSR. Upozorňovali také na to, že takovéto myšlenky jsou šířeny i některými švýcar-

skými sdělovacími prostředky, které, jak bylo záměrně podtrženo, mají být v uvedeném směru inspirovány vlivovými akcemi ČSSR. Na zasedání se proto objevily názory, že je zapotřebí neznáčený vývoj paralyzovat zvýšením protičeskoslovenské aktivity emigrantských seskupení.

Poradní sbor přistoupil již v lednu t. r. k přípravě škály dalších antikomunistických opatření. V prvním lednovém čísle "Českého slova" byl např. na straně 8 zveřejněn článek, který citoval obsah údajného oběžníku Svazu slovenských špeditérů z roku 1942, který vybízel k finanční podpoře fašistických organizací na Slovensku. K materiálu byly připojeny i "vhodné" komentáře, které útočí proti s. HUSAKovi s tím, že oběžník byl jím podepsán a to z titulu tajemníka uvedeného svazu.

"České slovo" bylo vydáno mimořádně v daleko vyšším nákladu s cílem zasílat tento plátek ve zvýšené míře seskupením čs. emigrace a ze jejich pomoci do ČSSR.

Na schůzce představitelů PS dne 5. 1. 1975 v Mnichově bylo dále rozhodnuto připravit akce na narušení plánované květnové návštěvy s. HUSAKA v NSR. Tyto však byly v únoru t. r. pozmeněny s odůvodněním, že o nich byl informován také P. MINÁŘEK.

Vedení Poradního sboru vyvíjí aktivitu též v přípravách na vytvoření společného koordinačního a studijního střediska emigrace ze ZSS. Svolalo na 26. - 28. března schůzku těch představitelů seskupení emigrace, kteří se podíleli na práci Groupe de Paris a byli přítomni na tzv. Mezinárodní exilové konferenci ve Štrasburku.

Souhlas s termínem akce vyslovili již emigranti ze ZSS na únorové schůzce ve Štrasburku. O celý projekt projeví také zájem slovenští separatisté v západní Evropě. Předsednictvu SKS zaslali dopis s návrhem připojit se k proponovanému útvaru.

Na začátku t. r. se opětně přiosměřily vztahy mezi PS a RSČ. Na lednové schůzi evropských členů předsednictva RSČ protestoval J. PEJSKAR proti zřizování sekretariátu Rady pro Evropu, jehož sídlo má být ve Švýcarsku. Prohlásil, že takováto instituce je vlastně naprosto zbytečná, agendu by dle PEJSKARA mohli přímo vyřizovat jednotliví členové RSČ, kteří se nacházejí v zemích západní Evropy.

Tlumočil tak nepřímo negativní stanovisko PS k možné působnosti RSČ v západní Evropě, v které vidí nejen nevhodného a nežádoucího konkurenta, ale přímo zasahování do "výlučné" sféry vlivu PS. PEJSKARovo vystoupení mělo za následek, že na schůzi evropských členů předsednictva RSČ nepadlo konkrétní rozhodnutí o termínu ani způsobu ustavení sekretariátu RSČ.

Prohloubily se též rozpory mezi PS a "Svobodnou společností pro podporu přátelství s národy Československa" v čele s L. PACHMANEM. Když L. PACHMAN zjistil na konci roku 1975, že v důsledku silného záporného vztahu řady čs. emigrantů ke Společnosti bude účast utečenců na plánovaném lednovém zasedání předsednictva Společnosti minimální. Vyhledal ihned osobně J. PEJSKARA a ing. HOLMANA a požádal je, aby se schůze zúčastnili. Ti však respektovali rozhodnutí vedení PS z podzimu a konce roku 1975 a žádost PACHMANA odmítli. PACHMAN na oplátku prohlásil, že tedy odmítá spolupracovat s "Českým slovem" a nebude pro národní socialisty a PS psát žádné články či příspěvky ať již jsou uváděny s jeho celým jménem, nebo jen pod značkou.

IV. Reakce vedení PS na odhalení P. MINAŘIKA a plány na další protičeskoslovenské akce

Případem P. MINAŘIK se sekretariát PS zabýval již na schůzce dne 7. 2. 1976 v Mnichově. S odůvodněním, že P. MINAŘIK byl informován o některých plánovaných akcích PS proti připravované květnové oficiální návštěvě s. HUSAKA v NSR, byly tyto přípravy odvolány. PS např. připravil vyhotovení štvavého letáku s fotografií s. HUSAKA z oslav 1. máje 1968. Materiál měl být doplněn antikomunistickým a urážlivým komentářem. Počítalo se rovněž s jeho masovým rozšiřováním a zasíláním západním sdělovacím prostředkům, politickým a vládním místům a představitelům veřejného života na Západě.

Vedení PS rozhodlo, aby místo výše uvedeného letáku byla vypracována rezoluce, jež by obsahovala požadavek sloučení rodin čs. emigrantů, vycestování dětí emigrantů z Československa a podobně. Ta by měla být předána vládě NSR v termínu před příjezdem s. HUSAKA do NSR s požadavkem, aby se stala jedním z podkladů pro jednání ČSSR - NSR. Představitelé PS navíc zvažují možnost provést některé protičeskoslovenské veřejné demonstrace v květnu t. r.

Na dalších únorových schůzkách představitelů PS bylo nelibě konstatováno, že odhalení P. MINAŘIKA ohledně RSE a PS vedou k zintenzívnění útoků např. slovenských separatistů proti národním socialistům a vedení PS. Při jednáních byl např. citován dopis tzv. Slovenského kulturního střediska v Mnichově, který byl adresován Svobodné společnosti pro podporu přátelství a národy Československa a některým politologickým institucím v NSR. V něm se upozorňovalo na to, že MINAŘIKA do RSE uvedl také J. PECHÁČEK a že jak RSE, tak některé emigrantské organizace pracují v zastaralých intencích benešovské politiky a proti Slovensku.

Na zmíněných zasedáních PS a nakonec i v soukromých rozhovorech J. PEJSKAR a ing. HOLMAN tvrdili, že se všeobecně vědělo, že si P. MINAŘIK dělá fotokopie různých materiálů. Důvěřovali mu, protože si mysleli, že je vyhotovuje pro K. JEZDINSKÉHO z RSE a pro J. PELIKANA.

Odhalení P. MINAŘIKa zapůsobila na členy PS velmi drtivě. Šíří se obavy, že v jejich řadách jsou další českoslovenští informátoři, a že jde vlastně o celou škálu opatření Českoslovenaka na rozložení čs. emigrace.

S tímto postojem hodlá PS seznámit formou dopisů i další seskupení čs. emigrace s upozorněním, že je zapotřebí přijmout opatření na zamezení tzv. infiltrace z Prahy. Vedení PS dále doporučuje, aby emigranti např. v NSR navštěvovali oficiální čs. úřadovny jen v doprovodu advokáta a hovořili pouze německy.

Strach před dalšími odhaleními P. MINAŘIKa se projevuje také v řadách čs. emigrantů a funkcionářů PS ve Švýcarsku. Diskutuje se o tom, že nikdo z nich vlastně neví, jaké všechny důležité materiály P. MINAŘIK přivezl do Prahy. Vyslovují se v této souvislosti obavy, že nelze vyloučit, že o nich buď P. MINAŘIK nebo čs. sdělovací prostředky budou mluvit.

Z A V Ě R

Z přehledu o přátelského působení PS za rok 1975 a průběhu tzv. III. generálního zasedání PS ve Frankfurtu vyplývá, že PS patří mezi nejdůležitější seskupení čs. emigrantů, které provádí aktivní a intenzivní antikomunistickou činnost proti ČSSR a dalším ZSS.

Hlavním objektem útoků PS bude v nadcházejícím období opět zejména politika uvolňování napětí a mezinárodní spolupráce s obviňování socialistických zemí z nedodržování Závěrečného aktu KBSE. Jejich vlastním úkolem je organizovat v souladu se záměry hlavních ideodiversních center na Západě pomlouvačné a nátlakové akce, které budou mít za úkol negativně ovlivňovat západní veřejné mínění a představitelé proti mírové ofenzivě socialistického tábora a vnitropolitickému vývoji jednotlivých socialistických zemí. Kalkuluje se s dopadem těchto kampaní (jež budou často rozšiřovány za součinnosti se západními sdělovacími prostředky) do ČSR. Cílem nepřátelských útoků bude i návštěva s. HUSÁKa v NSR.

Lze očekávat další zájem PS o vytvoření plánovaného koordinačního a studijního centra emigrace ze socialistických zemí. Jeho hlavním posláním bude zajišťovat časovou a obsahovou návaznost provokačních akcí a veřejných anti-komunistických demonstrací emigrace v rámci plánů na zintenzivnění dopadu těchto opatření. Vedení PS kalkuluje, že se mu podaří zajistit, aby ve vedení tohoto centra jeho členové hráli nejdůležitější úlohu.

Odhalení P. MINARIKA vedou k zostřování rozporů mezi jednotlivými seskupeními čs. emigrace a k demoralizaci jejich řad. Tyto skutečnosti mohou do určité míry i oslabit akceschopnost emigrantů.

Dále lze počítat s tím, že vedení PS přikročí k modifikování své aktivity, která směřuje k získávání co největšího množství informací o Československu. Zejména půjde o větší konspirativnost při udržování a získání vhodných kanálů.

Nadále potrvá rozhodující podíl RSE při řízení Poradního sboru a zvýšené využívání PS pro široké potřeby této americké instituce psychologické války a špionáže. Mohou se však měnit formy práce a způsoby realizace nepřátelských akcí.